

GM-afgrøder Skal Danmark dyrke dem?

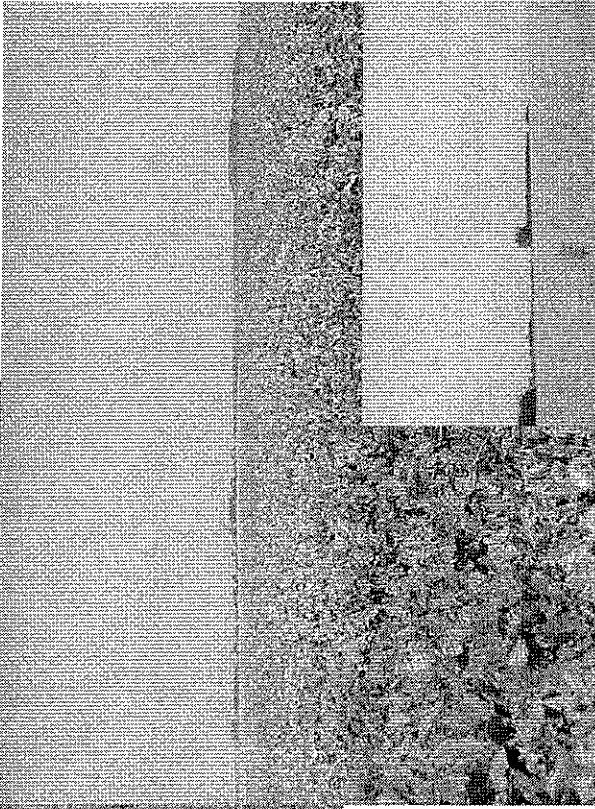
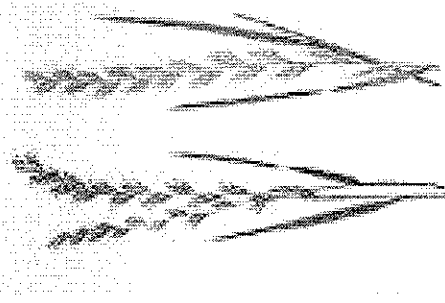
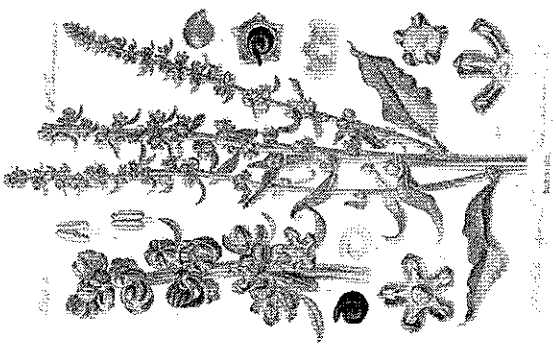
Rikke Bagger Jørgensen

Risø DTU
Nationallaboratoriet for Bæredygtig Energi

...og Det Ethiske Råd

Genspredning fra mark til mark

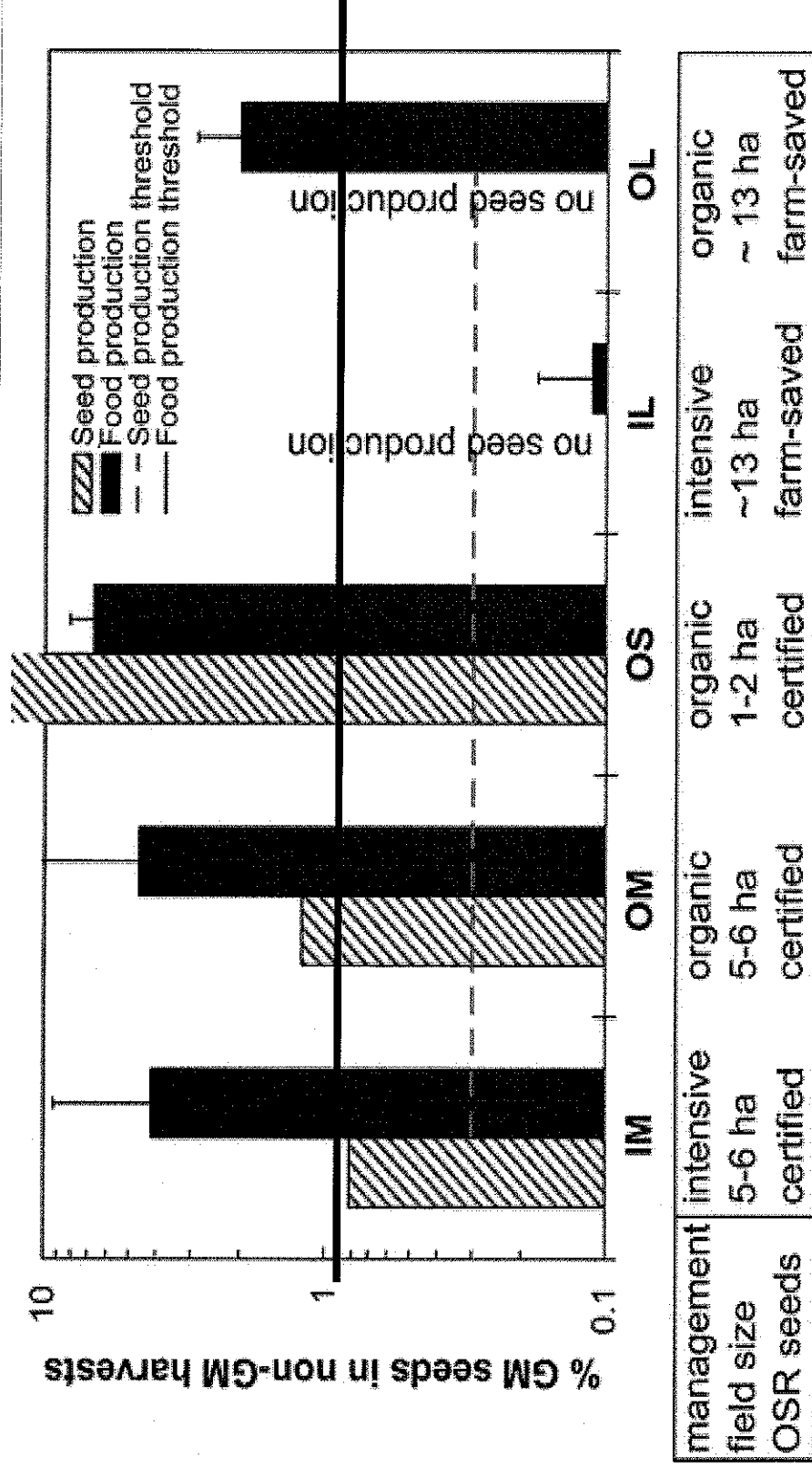

...og til vilde arter

Spredning vil finde sted -

omfanget er afhængig af mark-størrelse, bekæmpelse af spildplanter, udsædens renhed og mange andre faktorer

Utilisitet forekomst af GM raps til fødevarer/foder i år 8-14 efter at GM er introduceret i området (og produktion af hybridfrø høstet i år 14).

Sameksistenslovgivningen – løser den økologernes bekymring for forurening med GMO?

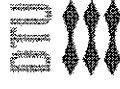
- **Isolationsafstandene og andre tiltag til at reducere spredning baserer sig ofte på begrænset viden og modellering, og er derfor ingen garanti**
- **Omlægning til økologi af konventionelle bedrifter, der er "inficeret" med GM-frø i jorden, kan give problemer**
- **Regler for kompensations kan være svære at opfylde**
- **Tilfælde af GM iblanding kan ikke undgås. Økologien taber troværdighed med økonomisk skade til følge**

Erfaringer med GM afgrøder

EU godkendelser

- **Der udføres en lovmæssig risikovurdering før tilladelse til udsætning. Den bygger i høj grad på oplysninger fra producenten**
- **De få undersøgelser, der skal afdække eventuelle risici, er kortvarige og ikke altid udført under realistiske forhold. Hypoteser, statistik etc. er ofte manglende**
- **De nationale myndigheder i EU forvalter risikovurderingen forskelligt, og der er fx forskel på, hvilke oplysninger der kræves før udsætning i miljøet og under forsøgsudsætninger**
- **Der er næsten ingen fri forskning i miljø- og sundheds risici (der er ingen forskningsmidler)**
- **Risikovurderingen kan aldrig give 100% sikkerhed**

GM-afgrøder Skal Danmark dyrke dem?

Udbytte:

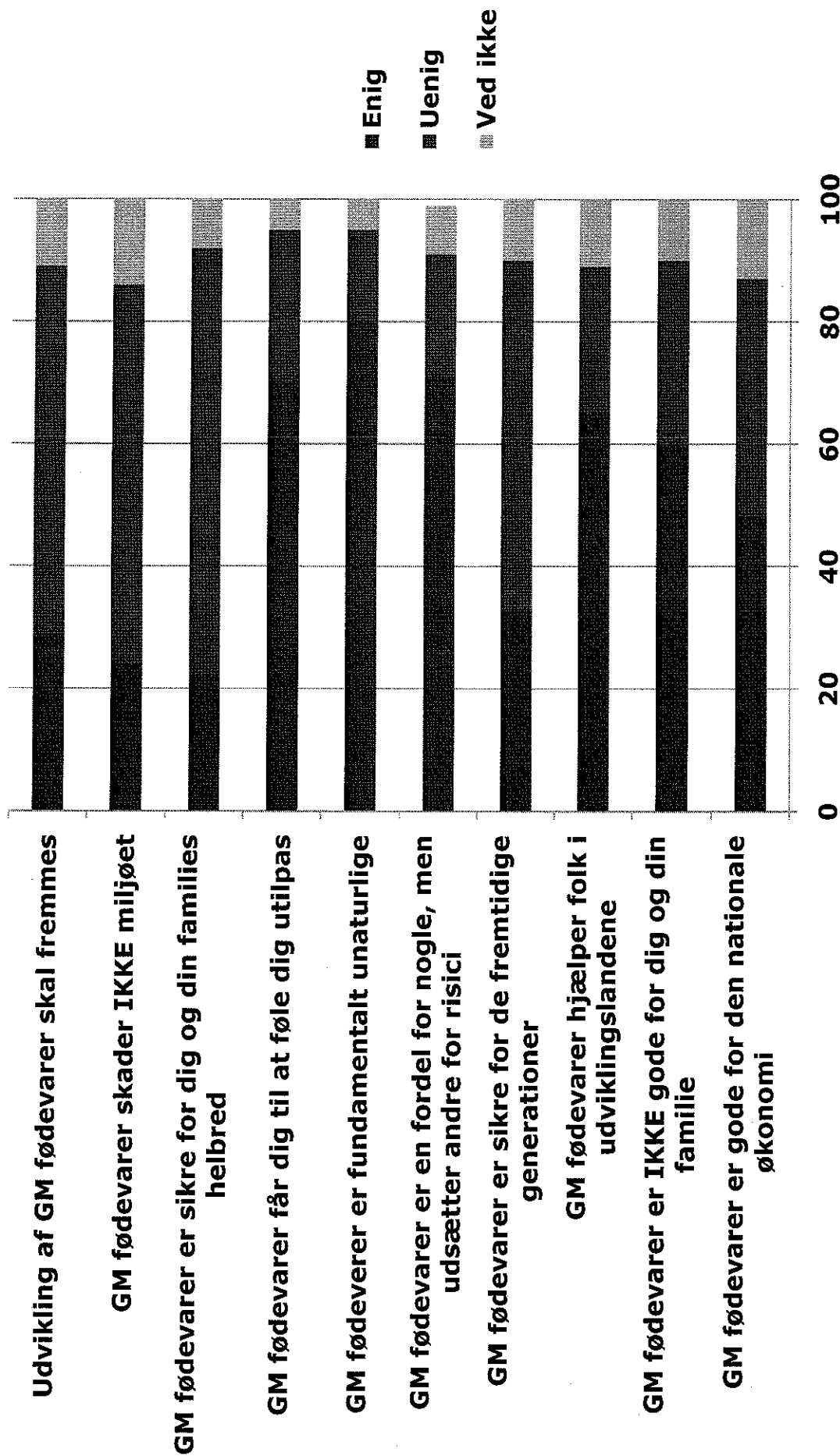
Ifølge IPCC kommer Danmark til at producere mere, når klimaet ændres. Der er derfor ingen udbyttømæssige grunde til at dyrke GM afgrøder i Danmark.

Miljø:

Der er ingen problemer på miljøområdet (incl. klimaområdet), som nødvendiggør at vi dyrker GM-afgrøder. Der findes naturligt resistente sorter og alternative dyrkningsmetoder, som vi kan anvende

Måske vil det være en bedre satsning at dyrke GM-frit

Hvad mener danskerne om GM fødevarer?

GM planter, der producerer medicin

0-10: score 0-4 = uenig; score 6-10 = enig

GM planter til produktion af medicin er meget nyttige:															
	DK	DE	ES	FR	IR	IT	NL	AU	SE	UK	CZ	PL	IL	US	JP
uenig	9	24	12	22	17	25	10	36	11	15	16	16	17	15	19
enig	75	50	59	58	54	50	75	40	64	64	64	59	66	70	45
GM planter til produktion af medicin skal støttes:															
	DK	DE	ES	FR	IR	IT	NL	AU	SE	UK	CZ	PL	IL	US	JP
uenig	23	40	13	35	25	28	19	50	32	25	19	21	22	22	30
enig	60	37	56	39	40	43	59	29	43	50	58	52	59	60	26